

NOTAT

Resumé af udviklingen fra 2012 til 2018 i belastningsindeksene for psykisk arbejdsmiljø og muskel-skeletbesvær

Resumé

Spørgeskemaundersøgelsen 'Arbejdsmiljø og Helbred' er en national, repræsentativ spørgeskemaundersøgelse af danske lønmodtageres arbejdsmiljø. Den er nu gennemført fire gange, og det er derfor muligt at se på udviklingen i arbejdsmiljø i perioden 2012-2018. Nærværende notat beskriver resultater for belastningsindeks for psykisk arbejdsmiljø og muskel-skeletbesvær i Arbejdsmiljø og Helbred 2012-2018. Hver af de to indekser er baseret på en kombination af selvrapporterede eksponeringer og symptomer.

Belastningsindeks for psykisk arbejdsmiljø

Resultater for Arbejdsmiljø og Helbred i perioden 2012-2018 viser, at andelen af lønmodtagere, der falder inden for belastningsindeks for psykisk arbejdsmiljø, er steget lidt, mens der ikke har været en nævneværdig ændring i belastningsindeks for muskel-skeletbesvær.

Stigningen i andelen af lønmodtagere, som falder inden for belastningsindeks for psykisk arbejdsmiljø, forekommer især i brancher, hvor der arbejdes med mennesker, og hvor en relativ stor andel i forvejen falder inden for belastningsindeks for psykisk arbejdsmiljø. Kvinder og offentligt ansatte falder oftere inden for belastningsindeks for psykisk arbejdsmiljø end andre grupper, og især i aldersgruppen 25-34 år falder en stor andel af lønmodtagerne inden for belastningsindeks for psykisk arbejdsmiljø.

I forhold til delementerne i belastningsindeks for psykisk arbejdsmiljø, har der været et fald mellem 2012 og 2018 i andelen af lønmodtagere, der har været udsat for mobning. Til gengæld er andelen af lønmodtagere med en høj depressionsscore eller en høj stress-symptom-score steget, og det er især stigningen i depressionsscoren, der kan forklare stigningen i det overordnede belastningsindeks for psykisk arbejdsmiljø.

Det er generelt valgt at nævne fem brancher, der har den største andel af lønmodtagere, der falder inden for definitionen af belastningsindeks for psykisk arbejdsmiljø eller muskel-skeletbesvær i 2018. For belastningsindeks for psykisk arbejdsmiljø drejer det sig om brancherne Slagterier, Døgninstitutioner og hjemmepleje, Vand, kloak og affald, Hotel og camping samt Restauranter og barer. I disse brancher falder 20-25 % af

lønmodtagerne inden for belastningsindeks for psykisk arbejdsmiljø. I branchen Slagterier er tallet for 2018 på 26 %.

De største stigninger (2012-2018) i andelen af lønmodtagere, der falder inden for belastningsindekset for psykisk arbejdsmiljø, findes i brancherne Installation og reparation af maskiner, Frisører og anden personlig pleje, Slagterier, Restauranter og barer samt Træ og møbler.

Belastningsindeks for muskelskeletbesvær

Andelen af lønmodtagere, der falder inden for belastningsindeks for muskel-skeletbesvær, har ikke ændret sig nævneværdigt mellem 2012 og 2018. Over hele perioden er knap 10 % af lønmodtagerne (dog 11 % i 2016) faldet inden for definitionen af belastningsindeks for muskel-skeletbesvær. Det er særligt lønmodtagere i brancher med en høj grad af fysisk/manuelt arbejde, der falder inden for definitionen af belastningsindekset for muskel-skeletbesvær, og især unge lønmodtagere samt lønmodtagere i den private sektor.

I forhold til delelementerne i belastningsindeks for muskel-skeletbesvær har der været et fald mellem 2012 og 2018 i andelen af lønmodtagere, der svarer, at deres arbejde er fysisk hårdt. Til gengæld er andelen af lønmodtagere, der svarer, at de er trætte efter arbejde, steget. Da de øvrige delelementer ikke har ændret sig nævneværdigt i perioden, betyder det alt i alt, at det overordnede belastningsindeks for muskel-skeletbesvær ikke har ændret sig nævneværdigt mellem 2012 og 2018.

De fem brancher med den største andel af lønmodtagere, der falder inden for belastningsindeks for muskel-skeletbesvær, er Opførelse og nedrivning af byggeri, Frisører og anden personlig pleje, Rengøring, Slagterier samt Færdiggørelse af byggeri. I disse brancher falder godt 25 % af lønmodtagerne inden for definitionen af belastningsindeks for muskel-skeletbesvær.

De største stigninger (2012-2018) i andelen af lønmodtagere, der falder inden for belastningsindekset for muskel-skeletbesvær findes i brancherne Frisører og anden personlig pleje, Installation og reparation af maskiner, Slagterier, Nærings- og nydelsesmidler samt Daginstitutioner og hjemmepleje.

De nyeste tal fra 2018 kan således ikke bekræfte, at der har været en generel forbedring i de to belastningsindeks mellem 2012 og 2018. Der har været en forbedring i andelen af lønmodtagere, som har været udsat for mobning, men der er også en større andel af lønmodtagerne, der rapporterer stress- og depressionssymptomer. På muskel-skeletområdet er der en tendens til, at arbejdet er blevet lidt mindre fysisk krævende, men der har samtidig været stigning i træthed efter arbejdsdagen samt en lille (men ikke-signifikant) stigning i smerter.